

HARUKI
MURAKAMI

Uciderea
Comandorului

Metafora se schimbă

Traducere din limba japoneză
de Iuliana Oprina

POLIROM
2022

Haruki Murakami, *Kishidanchō goroshi*

Originally published in Japan in two volumes, titled: KISHIDANCHO GOROSHI: DAI ICHI-BU, ARAWARERU IDEA HEN (*Killing Commendatore: Volume One*) and KISHIDANCHO GOROSHI: DAI NI-BU, UTSUROU METAFU HEN (*Killing Commendatore: Volume Two*) By Shinchosha Publishing Co., Ltd., Tokyo, in 2017.

Copyright © 2017 by Harukimurakami Archival Labyrinth

© 2019, 2022 by Editura POLIROM, pentru traducerea în limba română

Această carte este protejată prin copyright. Reproducerea integrală sau parțială, multiplicarea prin orice mijloace și sub orice formă, cum ar fi xeroxarea, scanarea, transpunerea în format electronic sau audio, punerea la dispoziția publică, inclusiv prin internet sau prin rețele de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme cu posibilitatea recuperării informațiilor, cu scop comercial sau gratuit, precum și alte fapte similare săvârșite fără permisiunea scrisă a deținătorului copyrightului reprezintă o încălcare a legislației cu privire la protecția proprietății intelectuale și se pedepsesc penal și/sau civil în conformitate cu legile în vigoare.

Pe copertă: © tuja66/Depositphotos.com

www.polirom.ro

Editura POLIROM

Iași, B-dul Carol I nr. 4; P.O. BOX 266, 700505
București, Splaiul Unirii nr. 6, bl. B3A, sc. 1, et. 1,
sector 4, 040031, O.P. 53

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României:

MURAKAMI, HARUKI

Uciderea Comandorului / Haruki Murakami; trad. din lb. japoneză de Iuliana Oprina. – Iași: Polirom, 2022-
2 vol.

ISBN: 978-973-46-9091-6

Vol. 2.: *Metafora se schimbă.* – 2022. –
ISBN: 978-973-46-9103-6

I. Oprina, Iuliana (trad.)

821.521

Printed in ROMANIA

Cuprins

33. Îmi plac lucrurile vizibile la fel de mult ca cele invizibile	5
34. Ce-i drept, n-am mai verificat presiunea în ultima vreme.....	21
35. Locul acela trebuia lăsat în pace.....	39
36. Să nu vorbim despre regulile jocului.....	53
37. Orice lucru are o latură pozitivă	71
38. N-ar putea să fie delfin.....	88
39. Un vehicul de camuflaj, meșterit cu un scop precis.....	105
40. Avea un chip inconfundabil.....	123
41. Atâta vreme cât nu privesc înapoi.....	127
42. Cel care se sparge când cade e oul	138
43. Nu poate fi catalogat drept un simplu vis	155
44. Trăsăturile caracteristice unei persoane	169
45. Ceva e pe cale să se întâmple	184
46. Zidurile înalte și masive te fac să te simți neajutorat.....	196
47. Azi e vineri, nu?.....	208
48. Spaniolii nu știu să navigheze în largul coastelor Irlandei	220
49. Tot atâtea morți	239
50. Cere sacrificiu și caznă	257
51. Acum e momentul	260
52. Bărbatul cu fes portocaliu.....	276
53. Poate era vătrai	288
54. Veșnicia înseamnă atâta amar de vreme	299

55. Ceva care contravine în mod vădit legilor fizicii.....	313
56. Goluri care trebuie umplute	328
57. Ceva ce trebuie să fac la un moment dat.....	345
58. Parcă ar fi o poveste despre minunatele canale marțiene.....	355
59. Până ce moartea ne-a despărțit.....	369
60. Dacă ai fi avut mâinile foarte lungi.....	383
61. Fii fetiță curajoasă și isteată.....	404
62. Ca atras într-un labirint întortocheat.....	419
63. Dar nu e ce crezi tu	436
64. Ca un dar divin.....	451

Marie a apărut pe la patru și ceva. Am auzit soneria și, când am deschis, am dat cu ochii de ea. S-a strecurat cu iuțeală în casă, alunecând prin crăpătura ușii. Ca un crâmpei de nor. Apoi s-a uitat precaut în jur.

— Nu e nimeni.

— Nu e nimeni, am repetat.

— Ieri a fost cineva.

Fusese o întrebare.

— A, da, a rămas o cunoștință de-a mea peste noapte, am zis.

— Un bărbat.

— Da, un bărbat. Dar de unde știi că a fost cineva aici?

— Fiindcă era în fața casei o mașină neagră, pe care n-o mai văzusem. Una veche, ca o cutie pătrată.

Volvo-ul combi cel vechi căruia Masahiko îi spunea „sufertașul suedez“. O mașină bună de cărat leșuri de reni.

— Deci ai venit pe aici și ieri.

Marie a încuviințat în tăcere. Poate că ori de câte ori avea timp, o lua prin „pasajul secret“ și venea să vadă ce se mai întâmplă pe aici. Cu mult înainte să apar eu, întreaga zonă fusese terenul ei de joacă. Sau chiar teren „de vânătoare“, așa putea spune. Întâmplarea făcuse ca eu să mă mut aici. Asta înseamnă că avusese contact cu Tomohiko Amada? Trebuia neapărat s-o întreb la un moment dat.

Am condus-o în sufragerie. Ea s-a așezat pe canapea, eu, pe fotoliu. Am întrebat-o dacă vrea să bea ceva, dar a spus că nu.

— Tipul care a rămas peste noapte mi-e prieten din facultate, am zis eu.

— Prieten bun?

— Aș zice că da. Cred că e singurul pe care îl pot numi prieten.

Faptul că soția mea se culca cu colegul lui și el le făcuse cunoștință, faptul că știuse și nu-mi spusese, că acesta era motivul pentru care divorțasem de curând, toate acestea nu aruncaseră nici o umbră asupra relației noastre. Puteam să-l numesc prieten fără să aduc o insultă la adresa adevărului.

— Tu ai vreun prieten bun?

Marie n-a răspuns. Nici măcar n-a clipit, doar a făcut o față de parcă n-ar fi auzit nimic. Poate n-ar fi trebuit s-o întreb așa ceva.

— Domnul Menshiki nu e prieten bun cu tine, a zis ea.

N-a spus-o pe un ton interogativ, dar era o întrebare. *Domnul Menshiki nu e prieten bun cu tine?* Asta voia să spună.

— După cum ți-am mai spus, nu-l cunosc îndeajuns de bine ca să-l pot numi prieten. Am început să vorbim după ce m-am mutat aici, de șase luni. Durează mult până ce doi oameni ajung să fie prieteni buni. Sigur, domnul Menshiki mi se pare o persoană foarte interesantă.

— Interesantă.

— Cum să zic eu? Are o natură un pic diferită față de alții. Poate nu un pic, chiar foarte diferită. Nu e un om ușor de înțeles.

— Natură.

— Personalitate. Trăsăturile caracteristice unei persoane.

Marie m-a privit un timp drept în ochi, de parcă alegea cu grijă ce să spună mai departe.

— De pe terasa lui se vede casa mea, drept în față.

Mi-a luat o secundă să răspund.

— Așa e. Geografic vorbind, vine drept în față. Dar și casa asta se vede la fel de bine de la el. Nu doar a ta.

— Dar eu cred că individul ăsta *se uită* la casa mea.

— Se uită?

— Avea pe terasă un fel de binoclu mare, acoperit ca să nu-l vadă nimeni. Era și un trepied. Cu ăla sigur ne vede bine.

Fata asta chiar l-a ghicit, mi-am zis eu. E atentă, observă. Nu-i scapă nimic important.

— Vrei să spui că domnul Menshiki vă spionează cu binoclul?

Marie doar a dat simplu din cap.

Am inspirat adânc și am expirat. Apoi am zis:

— Dar asta e numai presupunerea ta. Doar pentru că are pe terasă un binoclu performant nu înseamnă că vă urmărește cu el. Poate că se uită la lună, la stele.

Privirea lui Marie n-a șovăit.

— Am senzația că *sunt privită*, a zis ea. De ceva vreme. Nu-mi dădeam seama de cine și de unde. Dar acum știu. *E individul ăla*.

Am mai respirat o dată încet. Presupunerea ei era corectă. Cel care îi urmărea casa în fiecare zi cu un binoclu militar ultraperformant era, fără îndoială, Menshiki. Dar din câte știam eu – nu că-l apăram pe Menshiki –, nu o spiona mântat de vreo intenție rea. Voia doar s-o vadă. S-o privească pe fata frumoasă de treisprezece ani care *putea să fie* copilul lui. Acesta era unicul motiv pentru care își cumpăraseră vila cea mare de peste vale, alungându-i cu forța de acolo pe foștii locatari. Dar nu aveam cum să-i dezvălui asta lui Marie.

— Presupunând că ai dreptate, am zis eu, ce motiv ar avea el să stea cu ochii pe casa ta?

— Nu știu. Poate că-l interesează mătușa mea.

— Îl *interesează* mătușa ta?

Marie a ridicat ușor din umeri. Nu părea să suspecteze că ea însăși era cea urmărită. Poate încă nu avea noțiunea faptului că ar putea deveni obiectul interesului sexual al unui bărbat. M-am simțit puțin ciudat, dar nu am contrazis-o. Dacă așa gândea ea, era mai bine s-o las în pace.

— Cred că domnul Menshiki ascunde ceva, a zis.

— Ce anume?

N-a răspuns. În schimb, mi-a zis de parcă îmi dezvăluia o informație importantă:

— Mătușa mea a avut întâlnire cu el de două ori săptămâna asta.

— Întâlnire?

— Cred că s-a dus la el acasă.

— Singură?

— A urcat în mașină după prânz și nu s-a mai întors până seara târziu.

— N-ai cum să știi sigur că s-a dus acasă la domnul Menshiki.

— Dar eu știu, a zis ea.

— Cum?

— Ea nu iese de obicei. Bine, se mai duce să facă voluntariat la bibliotecă sau mai dă o fugă la cumpărături, dar nu se apucă să facă duș înainte, să-și aranjeze unghiile, să se parfumeze sau să-și pună lenjeria cea mai bună.

— Tu observi multe lucruri, am zis eu admirativ. Dar sigur s-a întâlnit cu domnul Menshiki? Nu e posibil să se fi văzut cu altcineva?

Marie m-a privit mijindu-și ochii, apoi a clătinat ușor din cap vrând parcă să spună „nu sunt chiar atât de proastă“. Din cele petrecute nu se putea deduce decât că respectiva persoană e Menshiki. Iar Marie Akikawa numai proastă nu era.

— Deci mătușa ta se duce pe la domnul Menshiki și petrec timp împreună doar ei doi.

Marie a încuviințat.

— Și... cum să spun... au o relație foarte intimă.

Marie a dat din nou din cap și a roșit ușor.

— Da, *au o relație foarte intimă*.

— Dar în timpul zilei tu ești plecată la școală, nu? Nu ești acasă. De unde știi?

— Știu. I-o văd pe față. Măcar de atâta lucru mă prind.

Dar eu *nu m-am prins*, mi-am zis eu. Yuzu avea relații intime cu altcineva cât încă trăia cu mine, iar eu n-am observat nimic multă vreme. Dacă mă uit acum în urmă, ar fi trebuit să-mi dau seama. De ce n-am putut să detectez un lucru de care o fată de treisprezece ani s-a prins imediat?

— Relația lor a avansat foarte rapid, am zis eu.

— Mătușa mea face lucrurile cu cap, nu e deloc necugetată. Dar e un pic slabă când vine vorba de chestii sentimentale. Iar domnul Menshiki are o forță neobișnuită. Atât de puternică, încât mătușa mea nu-i rezistă.

Așa o fi. Menshiki avea cu siguranță o forță aparte. Dacă își dorea ceva cu adevărat și se hotăra să acționeze, o persoană obișnuită n-ar fi putut să-i țină piept. Inclusiv eu. Pentru el era poate o nimica toată să seducă o femeie.

— Iar tu îți faci griji că domnul Menshiki o folosește cu cine știe ce scop?

Marie și-a dat părul lung și negru la o parte, dezvelindu-și o ureche. Era mică, albă și avea o formă foarte frumoasă. Apoi a dat din cap în semn că da.

— Dar odată ce relația dintre un bărbat și o femeie se pune în mișcare, nu-i ușor s-o oprești, am zis eu.

Nu-i ușor deloc, am adăugat în gând. Merge înainte călcând totul în picioare, ca un imens car alegoric hinduist. Nu mai e cale înapoi.

— De-asta am venit să mă sfătuiesc cu tine, a zis Marie și m-a privit în ochi.

Când s-a întunecat afară, am luat o lanternă și am condus-o până aproape de „pasajul secret”. A zis că trebuia să ajungă acasă înainte de cină, care începea în jur de șapte.

Venise la mine ca să-mi ceară sfatul, însă nu-i fusesem de mare folos. Tot ce-am putut să-i spun a fost că n-avem încotro decât să urmărim situația o vreme. Chiar dacă aveau o relație de natură sexuală, până la urmă era una de comun acord între doi adulți necăsătoriți. Ce puteam eu să fac? Nu puteam să dezvălui ce se ascundea dincolo de toată povestea (nici lui Marie, nici mătușii ei). În situația asta, mi-era imposibil să ofer un sfat bun. Era ca și cum aș fi boxat cu mâna dreaptă legată la spate.

Am mers unul lângă altul pe poteca din pădure fără să spunem nimic. La un moment dat, Marie m-a luat de mână. Avea o palmă micuță, dar m-a strâns neașteptat de tare. M-a surprins puțin gestul ei, dar nu m-a făcut să mă simt ciudat. În copilărie mergeam adesea de